

Rodinné skupinové konference

JAN TOMÁŠEK a kol.

IKSP

Výzkumný projekt IKSP

- RJ je jednou z tradičních oblastí výzkumného zájmu IKSP
- Projekt PMS „Na správnou cestu I“ (2012-2015) – externí spolupráce s IKSP v rámci evaluace
- Téma RSK zařazeno do SVP 2016-2019 (dohoda s PMS o využití dat z původní evaluace k podrobnější analýze)
- Metody a postupy:
 1. Teoretická studie (zahraniční výzkumy)
 2. Analýza údajů z dotazníků pro přímé účastníky RSK
 3. Expertní dotazníkové šetření mezi facilitátory (2018)
 4. Analýza RT– efektivita RSK z hlediska recidivy (2019)

- Budeme-li účinnost uskutečněných RSK posuzovat kritériem uspokojení účastníků, jeví se jako **efektivní opatření**
- Důležité motivy omluvy (pro oběť i pachatele), vyjádření pocitů, možnosti podílet se na řešení celého případu
- **Altruismus obětí** – snaha přispět k nápravě pachatele
- Pro pocity před konferencí nejsou výjimečné obavy, strach či nejistota – část účastníků je prožívá i při konferenci samotné
- Naprostá většina obětí se po konferenci cítí lépe než před ní a tuto metodu by doporučily lidem se stejnou zkušeností
- Atmosféra takřka vždy vstřícná, velmi pozitivně hodnoceno **vedení i příprava konference**
- Spokojenost s plánem nápravy, přesvědčení, že ho pachatel dodrží

- RSK je z teoretického hlediska slibné opatření pro práci s pachateli z řad dětí a mládeže
- Empirické důkazy o účinnosti relativně přesvědčivé (zejména z hlediska restorativního přístupu)
- (Ale):
 - a) neromantizujme si RSK přespříliš (místní podmíněnost)
 - b) velmi náročné opatření - počítejme se specifiky danými věkem
 - c) střízlivý pohled na recidivu – univerzálně fungující opatření neexistuje

Recidiva a srovnání s předchozími výzkumy

Vyhodnocena data o 47 pachatelích. RSK byla realizována u 21 dětí a 26 mladistvých.

RSK probíhaly od srpna roku 2014 až do září roku 2015, sledované období se u jednotlivých pachatelů lišilo, a to v rozmezí od tří let a pěti měsíců (u nejkratšího možného intervalu po uskutečnění konferenci) po čtyři a půl roku (u intervalu nejdelšího).

Recidiva po RSK u našeho výzkumného vzorku 29,8 %. Pokud omezíme srovnání na období dvou let, dosáhne hodnoty 19,1 %.

- Výzkum IKSP z roku 2011, zaměřený na problematiku **probačních programů pro mladistvé** (srov. Rozum & kol., 2011). Recidiva jejich účastníků (celkem 326 osob) byla zjišťována cca po čtyřech letech po realizaci příslušného probačního programu. **Další odsouzení bylo zaznamenáno u 52 %, v období do dvou let u 36,5 %**

- Výzkum IKSP, u kterého se porovnání s našimi daty nabízí automaticky, je **výzkum mediace** (srov. Rozum & kol., 2010). Recidiva v něm byla zkoumána na vzorku 311 pachatelů, kteří podstoupili mediaci v roce 2005, přičemž data byla analyzována v roce 2009 (tedy cca čtyři roky po uskutečnění mediace); byla zjištěna **míra recidivy 25,4 %**
- Zaměříme-li se na pachatele, kteří byli v době **mediace ve věku mladistvých (110 osob), v jejich případě činila míra recidivy 26,4 % a v období do dvou let byla zjištěna ve výši 22,7 %**